

Cirkulärnr: 1992:39
Diariernr: 1992:0487
Handläggare: Margareta Erman
Avdsek: AK AldreIfo
Datum: 1992-02-20
Mottagare: Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Sociala distriktsnämnden
Kommundelsnämnden
Rubrik: Avgifter för vuxna vid vistelse i hem för vård
eller boende samt i familjehem
Ersätter: 1991:81

Avgifter för vuxna vid vistelse i hem för vård eller boende samt i familjehem

Kommunerna har sedan den 1 juli 1987 rätt att ta ut en avgift av vuxna missbrukare, som vårdas i hem för vård eller boende eller i familjehem (cirkulär 1987:102).

Denna rättighet regleras i socialtjänstlagens § 34 samt i socialtjänstförordningens § 42 a. Regeringen beslutar om den högsta avgift som får tas ut. Avsikten är att den i princip skall motsvara det högsta belopp som erläggs för sjukhusvård f n 70 kronor per dag (AFL 3 kap § 15).

Den 1 januari 1992 trädde lagen om sjuklön i kraft (SFS 1991:1047). Den innebär att arbetsgivaren skall betala ut sjuklön för de första fjorton dagarna.

Om sjukskrivningsperioden överstiger fjorton dagar övertar försäkringskassan ärendet och sjuklönen ersätts av sjukpenning.

För kommunens del innebär förändringen följande.

Former för kommunens krav avseende förvärvsarbete

Om den som vårdas har förvärvsarbete utbetalar arbetsgivaren sjuklön för de första fjorton dagarna. Kommunen kan inte med stöd av lagstiftningen kräva att arbetsgivaren gör avdrag på sjuklönen. För de första fjorton dagarna skall kommunen i stället kräva den enskilde på ersättning t ex genom att skicka en räkning.

För vårdtid som överstiger fjorton dagar kan kommunen, som hittills, begära att försäkringskassan gör avdrag på sjukpenningen och betalar ut beloppet till kommunen (AFL 3:15).

Kommunen har också, som hittills, möjlighet att kräva vårdtagaren själv för hans del i vårdkostnaderna. Det finns således ingen skyldighet för kommunen att kräva ersättning via försäkringskassan.

Former för kommunens krav avseende sjukpenningplacerade utan förvärvsarbete

Försäkringskassan betalar ut ersättning från första dagen. Kommunen kan begära att försäkringskassan gör avdrag i sjukpenningen redan från vårdens början. Det avdragna beloppet utbetalas till kommunen (AFL 3:15).

Liksom hittills kan kommunen kräva vårdtagaren själv för hans del i vårdkostnaden. Det finns således ingen skyldighet för kommunen att kräva ersättning via försäkringskassan.

Former för kommunernas krav avseende pensionärer

Kommunen får ta ut ersättning av vårdtagare som har pension eller sjukbidrag (SoL § 34). Det finns dock inte någon möjlighet att med stöd av lagen om allmän försäkring utkräva ersättningen direkt ur pensionen.

Liksom hittills skall kommunen kräva vårdtagaren själv för hans del i vårdkostnaden.

Betalningsvägran

Om vårdtagaren vägrar att betala sin del i kommunens kostnader för vården (SoL § 34, Sof § 42 a) får kommunen väcka talan hos länsrätten inom tre år efter det kommunens kostnader uppkommit. Talan väcks vid länsrätten i det län där den enskilde är bosatt (SoL 36 §).

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Margareta Erman, tfn 08-772 43 23.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Allmän kommunalpolitik
Äldre-, individ- och familjeomsorg

Karl-Axel Johansson

Margareta Erman